



Váruradalom

● Gyula (MTI)

Gyulán, a Békés Megyei Levéltár kiadásában megjelent a Tanulmányok a gyulai vár és uradalma történetéhez című kötet, amelyben a szerzők, Szatmári Imre és Gerey Ipolya a középkori Békés és Zaránd megye területén működő váruradalom Gyula környéki régészeti, történeti s építészeti emlékeiről adnak számot. Közlik az először 1405-ben említett gyulai vár köré szerveződő uradalom területén végzett újabb ásatások eredményeit, a Gyula körüli középkori templomos helyeken (Szerégyházán, Fövenyesen, Szentbenedeken, Györkén és Szabadkán) az 1980-as évek derekán végzett régészeti feltárás anyagát. A tanulmánykötetben régészeti összefoglaló található arról a kutatásról is, amelynek során feltárták a török dzsámit, a külső vár területén pedig hitelesítő ásatásokat folytattak.

„Görög falu”

● Balatonfüred (MTI)

Félkészén árválkodik Balatonfüred új bevásárlóközpontja, különböző okok miatt egyelőre nem épül tovább. Sokak szerint dőzerekkel kellene megtisztítani a területet, ami nem megoldás, hiszen több mint száz kisvállalkozó pénze fekszik benne. A „görög falu” néven elhíresült, több mint száz üzletből álló épületegyüttes, amelyet szórakoztató és bevásárló központnak szántak, az elmúlt évben a szakmai viták keresztüztüzébe került. Az építkezés leállt, s a félig kész épületek a füredi nemzetközi kempinggel szemben csúfítják a tájat. Abban egyetértnek a tárgyaló partnerek, hogy némi termódóssítás után reális esély van a befejezésre.

Veszett állatok

● Battonya (MTI)

Békés megye több településén elrendelték a három hónapos ebzárlatot, miután az utóbbi hónapban ezeken a helyeken veszett rókákat találtak. Az első jelzést december végén kapták a szakemberek, amikor is Battonyánál, Magyardombegyházon és Dombegyházán találtak veszett róka tetemére, januárban pedig Kisdombegyházán és Ötösházán fedezték föl a veszetzéget. Magyardombegyházán veszett macskát is találtak. Az érintett településeken hatósági intézkedésként elrendelt ebzárlat miatt a kutyákat bezárva kell tartani s pótlásra szükséges vinni. Ahol veszett macska kerül elő, ott a háziállattal érintkező embereket is beoltják.

Csalássorozat

● Zalaegerszeg (MTI)

Éveken át folytatott, több mint 160 millió forintos csalássorozat zalai elkövetői kerültek lakat alá a Zala Megyei Bíróság jogerős ítéletével. Az elsőrendű vádlott, Hókéné egymaga 129 millió forint kárt okozott, amelyből 113 millió sosem térült meg. Őt 6 év négy hónapi börtönbüntetésre ítélték, a 34 millióval adós másodrendű vádlott, Horváth Lajos 4 év börtönt kapott. Mindkettőjüket teljes vagyonelkobzással sújtották.

● Borulátók a szarvasmarha-tenyésztők

Magyar tejet akarunk?

● Budapest (MTI)

A II. világháború óta, még 1945-ben sem volt olyan mélypontra a magyar szarvasmarha-tenyésztés, mint jelenleg. Akkor ugyanis az országban több mint 1 millió szarvasmarha volt, most pedig valamivel több mint 900 ezer – hangzott el a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) Szarvasmarha-tenyésztői Országos Választmányának csütörtöki ülésén.

Berend Ferenc, a választmány elnöke vitaindításában igen borulátó képet festett az ágazat helyzetéről. Elmondta: még 1989-ben is több mint másfél millió szarvasmarha volt hazánkban, és a tejtermelés meghaladta a 2,3 milliárd litert. Tavaly viszont már csak 1,5 milliárd liter tejet állítottak elő a gazdaságokban. Drasztikus mértékben csökkent a tejelő tehének száma is: 1989-ben mintegy 650 ezret tartottak az országban, jelenleg pedig már csak alig valamivel többet mint 400 ezret. A csökkenés oka a szarvasmarha-



Nyírják a marhákat... (Fotó: Tésik Attila)

tartás jövedelmezőségének jelentős mérséklődése. A tenyésztés a gazdaságok többségében ráfizetéses. A múlt évben a tej átlagos felvásárlási ára 34 forint 70 fillér körül alakult, míg az önköltsége meghaladta a 36 forintot literenként. Az idén a tenyésztők szerint 50 forintot valamivel meghaladó átlagos felvásárlási árat kellene elérni ahhoz, hogy jövedelmező legyen a tejtermelés.

Az önköltség ugyanis mintegy 47 forint lesz, elsősorban a takarmány- és az energiaárak, valamint az egyéb járulékos költségek növekedése miatt.

Ugyanakkor a tejüzemek általában a garantált 43 forint körüli áron vásárolják fel a tejet.

A hozzászólók elsősorban azt sürgették, hogy a kormányzat foglaljon végre állást a magyar szarvasmarha-

tenyésztés ügyében. Van-e rá szükség, vagy sem? Amennyiben a válasz nemleges, úgy rövid időn belül több tízezer szarvasmarhát kell levágni, ám tervszerűen. Ennek következményeként azonban több százmillió dollárt kitevő tejimportra lesz szükség. Mások úgy vélekedtek, hogy a választások közeledése miatt nem szabad hinni a kormány ígéreteinek.

A szicíliai Gala-csoport vásárolta meg a Szegedtej Rt.-t

● Róma, Szeged (MTI)
Az II. Sole 24 Ore olasz gazdasági napilap csütörtöki tudósítása szerint a legnagyobb szicíliai tejvállalat, a **cataniai Gala-csoport tulajdonába került a közel-múltban privatizált Szegedtej Rt.**

Az újság azt írta, hogy a Gala-csoport megvette a Szegedtej részvényeinek 65 százalékát attól a magyar konzorciumtól, amely tavaly október végén nyerte meg a magyar tejipari cég privatizálására kiírt pályázatot. A Gala-csoport még az eredményhirdetés előtt felvette a kapcsolatot a később győztesnek bizonyult pályázóval. Az olasz gazdasági sajtó már október elején kész tényként közölte, hogy a szicíliai cég a Szegedtej részvényeinek többsége. Akkor **Alfio Puglisi Cosentino**, a Gala tulajdonosa azt mondta az MTI római tudósítójának, hogy „re-

méli: szoros együttműködést tud kialakítani a Szegedtej Rt. leendő tulajdonosával”.

Az II. Sole 24 Ore értesítése szerint most többségi tulajdonos lett a Gala. A privatizáción nyertes konzorcium kezében a részvények 25 százaléka maradt, további 10 százalék állami tulajdonban van.

A Gala-csoport az elkövetkező két évben összesen 7 milliárd lírát (nem egészen 700 millió forintot) szándékozik a Szegedtejbe beruházni. Már elkészült a szegedi cég üzemeinek modernizálási terve, kidolgozták az új kereskedelmi és marketingstratégiát. A Szegedtej jelenlegi forgalma 65 milliárd líra, dolgozóinak száma 823, de az alkalmazotti létszám csökken – írta az olasz gazdasági lap.

A szicíliai vállalat tavaly mintegy száz alkalmazottal 120 milliárd lírás forgalmat és 1,6 milliárd líra tiszta nyereséget ért el. Alfio Puglisi

Cosentino ígéretesnek és biztosnak tartja Magyarországot, kedvezőnek a magyar jogszabályokat, melyek egyebek között lehetővé teszik a nyereség kivételét az országból. A Gala távlati tervei között szerepel az is, hogy németországi termelőüzemét áttelepíti Magyarországra.

A végső döntést ugyan a pénteki közgyűlés mondja ki, de már szinte bizonyos, hogy olasz többségi tulajdonba kerül a Szeged Tejipari Rt. A vevő a legnagyobb szicíliai tejvállalat, a Gala Italia – közölte **Schopper János** vezérigazgató.

A Szeged Tejipari Vállalat 1993 nyarán alakult részvénytársasággá. Egy korábbi eredménytelen privatizációs pályázat után 1996-ban az ÁPV Rt. ismét kiírta a pályázatot a részvények 85 százalékára.

A jegyzett tőke 337 millió forint volt. A nyertes a dol-

gozókból és a szállítókból álló konzorcium lett, a vételárát az ÁPV Rt.-nek január 16-án ki is fizette.

A konzorciumnak pénzre volt szüksége. Miután itthon nem talált partnert, határon kívül kereste a tőkeerős vevőt, így találtak egymásra a Gala-csoporttal.

A cég korábban is érdeklődött a Szegedtej iránt, ám akkor még külföldiek nem pályázhattak. A szegedi társaság szerdai közgyűlésén 200 milliós tőkeemelésről döntött, s tárgyalnak a szicíliai partnerrel a részvények eladásáról.

A pénteki közgyűlés már arról dönt, mekkora részt vásárolhat meg a társaságból a Gala Italia, amely egyébként 145 millió forint értékű részvényre vevő. Ígérete szerint több száz millió forintot fordítana a jelenleg 600 dolgozót foglalkoztató Szegedtej korszerűsítésére – mondta a vezérigazgató.



jegyzet

Létharmonizáció

Ha lassan is, de állítólag ballag felénk Európa. A jogkovácsok ütik a jogharmonizáció vasát, a mértéktelenek már a közös pénzről álmodoznak, a szerényebbek meg csak arról, milyen jó lenne, ha a csatlakozás pillanatában a jövedelmi szintjük legalább félig emelkedne fel oda, ahol egy hasonló beosztású nyugati kollégáé van. Mondjuk a szegedi rendőr minimum félannyit keresne, mint müncheni kollégája. Egész más sztnekben tündökölné úgy a járőrözés! Szép álmok.

Ha egy reggel azonban nem arra ébredünk, hogy a bilibe lóg a kezünk, hanem arra, hogy mindez legalább kis részben megvalósult, már az se lesz elviselhetetlen. Miképp fogjuk azonban „harmonizáltatni” a mentalitásunkat, az észjárásunkat, a létünket? Miképp érzük majd el, hogy ugyanarról beszélve, ugyanarra gondoljunk?

A háború végéről beszélt egy londoni társaságban az idős magyar úr. Amikor megérkeztek a davaj katonák, mesélte, benyomultak a lakásokba, fosztogattak, órát vittek, ékszer, ételt, szűzet és ordast, öreg, fiatal.

Egy darab idő múlva megszólalt egy idős angol hölgy, aki talán még a csillogó elzárkózás idején született a brit szigeteken, és egyre értetlenebbül hallgatta a történeteket; a jogba vetett feltétlen hittel megkérdezte végre: „De miért nem írták ki egy táblán az ajtóra, hogy magánlakás?”

A másik is amolyan vacsoraközi sztori. A mi vad sztnekben pompázó életünk kútjából a végtelenségig lehet meregetni a világ más tájain hihetetlenül hangzó történeteket. Egy másik alkalommal már későbbi korszakról, az államosítás idejéről, és főleg módszereiről mesélt a magyar úr. Amikor odaért, hogy az államosítók még azt se hagyták, hogy a volt tulajdonos fölvegye a kabátját, és abban távozzon el, megszólalt egy angol úr: „És mondja, miért nem hívtak ilyenkor rendőrt?”

Hát erről volna szó. Hogyan fogjuk majd összeilleszteni az agyunkat? A gyanakvásunkat? Hogy minden történetet előről kell majd kezdeni, hiszen a mi múltunk, a mi életünk nagy része nem az „éjjeliőr álomhoz”, hanem a rendőrállamhoz kötődik, amelyet az jellemzett, hogy fényes nappal is éjjeliőr állt mindenütt. De ki lesz kíváncsi erre?

Alighanem senki.

Zala: hihet!



MODULBAU
Szeged,
Csongrádi sgt. 27.
Tel.: 62/491-022.
Dorozsmai u. 5-7.
Tel.: 62/311-092

Falazó- és tetőfedő anyagok gyári áron

JAMINA, SZEMA, WIENERBERGER,
BRAMAC, LINDAB, ETERNIT,
DECABOND, ONDULINE
(Bitumenes hullámlemez)

Epilepszianap

● Munkatársunktól

A WHO és a Nemzetközi Epilepszia Ellenes Liga közös kampányt hirdet az epilepsziában szenvedők helyzetének javítása, a betegséggel kapcsolatos előítéletek megszüntetése, az epilepszia természetére vonatkozó korszerű ismeretek minél szélesebb körben történő megismertetése érdekében.

A Magyar Liga Tagozat az epilepsziaellenes kampány indításaként február 14-én, Valentin napján megrendezi a magyarországi epilepszianapot, csatlakozva az európai epilepszianaphoz. Ennek keretében Budapesten e betegségben szenvedő élő művészek közreműködésével, képzőművészeti kiállítással, koncerttel egybekötött előadást szerveznek. A kampány rendezői szeretnék, ha ezen a napon az egyetemeken és főiskolák oktatási programjában helyet kapna e betegséggel kapcsolatos kérdések ismertetése.

Az Epilap, amely a beteg-egyesület újsága, ezt a napot külön számmal ünnepli majd.

Természetesen az epilepszianap rendezvényeit sze-

retnek kiterjeszteni a fővárosn kívülre is, s bevonni a kampányba az epilepsziás betegekkel foglalkozó intézményeket.

A magyar lakosság ismereteit hivatott felmérni a Szonda Ipsos, amikor közvéleménykutatást végzett az epilepsziával kapcsolatos társadalmi megítélésről, tájékozottságról. A megkérdezettek 92,2 százaléka olvasott vagy hallott már valamit arról a betegségről, a legkevesebb információval a 15 és 19 évesek rendelkeztek. A megkérdezettek fele látott epilepsziás rosszullevet. A válaszadók többsége tisztában van azzal, hogy az epilepszia nem elmebetegség. A megkérdezettek mintegy harmada válaszolt nemmel arra a kérdésre, hogy az epilepsziával élők ugyanúgy vezethetnek-e munkát, mint egészséges társaik. A válaszadók 60 százaléka elnevezte, ha gyermeke olyan gyerekkel barátkozna, akinél epilepsziája van.

A februárja szervezett epilepszianap vélhetően több pontos ismerettel, információval szolgál az epilepszia mibenlétéről, s csökkenti az e betegségben szenvedőkkel szembeni előítéleteket.

Tovább szegényedik a honvédség

● Budapest (MTI)
Honvédelmi kiadásokra az előirányzat szerint az idén 90 milliárd forintot meghaladó összeg jut, s ebből elvileg 13-18 milliárd forintot kellene haditechnikai fejlesztésekre, illetve hadieszközök beszerzésére fordítani. Ez azonban – az elmúlt évekhez hasonlóan valószínűleg az idén sem teljesül.

Minderről **Takács Béla**, az Ipari Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium illetékes főosztályvezetője adott tájékoztatást szerdán. A részletekről elmond-

ta: a honvédelmi kiadásokra előirányzott összeg a GDP 0,98 százaléka, vagyis az idén hozzávetőlegesen 90 milliárd forint. Ennek 15-20 százalékát kellene haditechnikai fejlesztésekre, illetve beszerzésekre fordítani, ez azonban évek óta lehetetlennek bizonyult, mert a hadsereg személyi kiadásai és fenntartási költségei a rendelkezésre álló pénz átlagosan 97 százalékát felemésztették. Némileg ellensúlyozta a kiesést, hogy Oroszország a Magyarországgal szemben fennálló államadóssága fejében 1993-94-ben 800 millió dollár értékű MIG-repülőgépekkel, ké-

sőbb pedig 300 millió dollár értékű csapatszállító gépekkel törlesztett. Ám az orosz államadósság lebontása után nem látszik biztosítottnak a hazai haditechnika fejlesztése. A *szakember tudomása szerint Magyarországon jelenleg körülbelül 70 cég foglalkozik hadiipari termékek gyártásával*, a termelési érték azonban a titokvédelmi törvény értelmében államtoknak minősül. Annyit azonban elmondott, hogy 1988-ban mintegy 20 milliárd forint értékű haditechnikai terméket állítottak elő hazánkban, s ez az érték napjainkra csaknem tízedére csökkent. Az előállított ter-

mékek túlnyomó többségét egyébként külföldön értékesítik a magyar cégek. Az ágazatot az lendíthetné ki a holtpontról, ha a haditechnikai fejlesztési programok több évre biztosítanák a cégek számára a hazai felvevőpiacot.

A rakétákat és radarokat importálni fogja az ország, mindkét témában tendert írtak ki. A rakétaprogramra érkező pályázatokat most értékelik, ennek értéke körülbelül 100 millió dollár, kifutási ideje pedig 3-5 év. A pályázatban kikötötték, hogy a hadieszközök szállítóit árban vásárolják le Magyarországtól az ellenértéket.